

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/19/1244

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni peainspektor Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	06.05.2019 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	26.03.2019
Teabevaldaja	MTÜ Eesti Practical-laskmise Ühing address: Männiku tee 96g, 11216 Tallinn e-posti aadress: juhatuse@ipsc.ee
Vaide esitaja	Eraisik aadress: XXXXXX xxxx xx, XXXXXXXX xxxxxx, XXXXXX xxxx e-posti aadress: x.xxxxxx@xxx.com
Vaide esitaja esindaja	Aivar Orukask AiWil Õigusbüroo e-post: aivar@aiwil.ee

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

1) jätta vaie rahuldamata, kuna MTÜ Practical-laskmise Ühingu puuduvad vaide esitaja teabenõudes soovitud dokumendid;

2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide rahuldamata jätmise korral on vaide esitajal õigus esitada 30 päeva jooksul halduskohtumenetluse seadustiku kohane kaebus teabevaldaja vastu Tallinna Halduskohtusse (AvTS § 46 lg 2).

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. Vaide kohaselt esitas vaide esitaja 15.03.2019 MTÜ Eesti Practical-laskmise Ühingu (EPLÜ) teabenõude, millele EPLÜ ei ole vastanud seaduses sätestatud tähtaja jooksul.
2. 01.04.2019 tegi inspektsioon seoses Eraisiku vaidega EPLÜ-le järelepärimise.
3. EPLÜ vastas inspektsiooni järelepärimisele 10.04.2019, milles leidis, et EPLÜ ei ole

küsitud teabe osas teabevaldajaks ning Erasik ega tema esindaja ei ole EPLÜ-le teabenõuet esitanud.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

I Faktilised asjaolud

1.1 30.08.2018 toimus Eesti Practical-laskmise Ühingu erakorraline üldkoosolek alljärgneva päevakorraga:

- 1) Regiooni juhatusse X. Xxxxx asemel asendusliikme valimine;*
- 2) Erasiku küsimuse arutamine.*

Enne Erasiku küsimuse arutamist nimetatud erakorralisel üldkoosolekul juhatuse liige Xxxxxx Xxxxxx jaotas osalejatele (klubi esindajatele) dokumentide paketi, mille sisu oli tema sõnul konfidentsiaalne. Dokumendid sisaldasid: teavet Erasiku kohta, kolmandate isikute kaebusi, seoses Erasiku poolt väidetavalt suurte rahasummade väljapressimise süüdistustega, Erasiku ja teiste Ekaterinburgis toimuva EAOE 2018 matši osalejate fotosid ning muid Erasiku tegevust ja käitumist halvustava iseloomuga materjale.

1.2 15.03.2019 AiWil Õigusbüroo OÜ edastas oma kliendi Erasiku nimelt Eesti Practical-laskmise Ühingu le teabenõude, millega palus esitada dokumentide paketi, mida juhatuse liige Xxxxxx Xxxxxx jaotas erakorralise üldkoosolekul 30.08.2018 osalejatele enne Erasiku küsimuse arutamist

1.3 MTÜ Eesti Practical-laskmise Ühing ei ole seisuga 26.03.2019 AiWil Õigusbüroo OÜ poolt 15.03.2019 edastatud teabenõudele vastanud.

II Põhjendused, milledest tulenevalt on MTÜ Eesti Practical-laskmise Ühing kohustatud Erasikule esitama teabenõudega küsitud andmed.

2.1 Isiku õigus teabenõuet esitada tuleneb avaliku teabe seadusest. AvTS § 6 kohaselt on teabenõue teabenõudja poolt samas seaduses sätestatud korras teabevaldajale esitatud taotlus teabe saamiseks. Teabenõudja on iga isik, kes esitab teabevaldajale teabenõude AvTS-s sätestatud korras (AvTS § 7). AvTS § 1 sätestab eelnimetatud seaduse eesmärgi, milleks on tagada üldiseks kasutamiseks mõeldud teabele avalikkuse ja igaihe juurdepääsu võimalus, lähtudes demokraatliku ja sotsiaalse õigusriigi ning avatud ühiskonna põhimõtetest ning luua võimalused avalikkuse kontrolliks avalike ülesannete täitmise üle.

2.2 AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega saab teabenõude korras küsida koopiaid olemasolevatest dokumentidest.

2.3 AvTS § 5 lõige 2 punkt 2 loeb teabevaldajaks ka eraõiguslikud juriidilised isikud, kui nad täidavad seaduse, haldusakti või lepingu alusel avalikke ülesandeid, sealhulgas osutavad haridus-, tervishoiu-, sotsiaal- või muid avalikke teenuseid, - teabe, osas, mis puudutab nende ülesannete täitmist. Sama paragrahvi lõige 3 punkti 2 kohaselt võrdsustatakse teabevaldajaga ka mittetulundusühingud teabe osas, mis puudutab riigi või kohaliku omavalitsuse eelarvest avalike ülesannete täitmiseks või toetusena antud vahendite kasutamist.

2.4 AvTS § 18 lg 1 sätestab, et teabenõue täidetakse viivituseeta, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul. Sama paragrahvi lõikest 2 tulenevalt kui teabenõuet ei ole võimalik teabenõudja esitatud andmete puudlikkuse tõttu täita, siis teavitab teabevaldaja sellest

teabenõudjat viie tööpäeva jooksul teabenõude täpsustamiseks. Samuti sätestab AvTS § 15 lg 2, et teabevaldaja ametnik või töötaja on kohustatud igakülgset abistama teabenõudjat teabenõude esitamisel ning teabenõudjale vajaliku teabe, selle asukoha ja teabenõudjale sobivamate võimalike juurdepääsuviiside väljaselgitamisel. Juhud, millal teabevaldaja võib teabenõude täitmisest keelduda, on ära toodud AvTS § 23 lõigetes 1 ja 2.

Eeltoodust tulenevalt

palun:

Teha MTÜ-le Eesti Practical-laskmise Ühing ettekirjutus, millega kohustada MTÜ-t Eesti Practical-laskmise Ühing väljastama 15.03.2019 teabenõudega küsitud dokumentide paketi, mida juhatuse liige Xxxxxx Xxxxxx jaotas erakorralise üldkoosolekul 30.08.2018 osalejatele enne Erasiku küsimuse arutamist

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Edastasite MTÜ-le Eesti Practical-laskmise Ühing (edaspidi EPLÜ) 01.04.2019.a järelepärimise nr.2.1-3/19/1244, milles soovite vastuseid küsimustele seoses Erasiku poolt esitatud vaidega.

Kõigepealt sooviksin selgitada, et EPLÜ on eraõiguslik juriidiline isik ning tema liikmeteks on 15 laskespordiklubi, kelle alla koondub umbes 1200 füüsilisest isikust laskespordlast. EPLÜ täidab seaduse alusel avalikku ülesannet ainult practical laskespordlastele litsentside andmise osas ja üksnes selles osas on ka eraõiguslikuks teabe valdajaks. EPLÜ ei ole spordialaliit spordiseaduse § 4 p 3 mõttes, sest nimetatud paragrahvis seatakse definitsioonis spordialaliiduks olemise eelduseks kaks tingimust: 1) rahvusvahelise spordialaliidu liikmeks olemise ning 2) rahvusliku olümpiakomitee liikmeks olemise. EPLÜ ei ole Eesti Olümpiakomitee liige ja seetõttu ei laiene talle spordiseaduse § 4 p 3 regulatsioon. Ka rahvuslikke practical laskmise katusorganisatsioone koondav International Practical Shooting Confederation ei ole Rahvusvahelise Olümpiakomitee liige.

30.08.2018.a. toimus EPLÜ erakorraline üldkoosolek, kus üheks päevakorrapunktiks oli Erasikuga seotud küsimuse arutelu. Antud küsimuse arutelu tingis Erasiku poolt EPLÜ vastu esitatud tsiviilhagi tsiviilasjas nr.2-18-5797 „Erasiku hagi Eesti Practical-laskmise Ühingu vastu mittevaralise kahju hüvitamise nõudes“. Enne selle päevakorrapunkti arutelu alustamist jagati klubide esindajatele kirjalik materjal Erasikuga seotud sündmuste kohta, kusjuures klubide esindajad peale nimetatud päevakorrapunkti arutelu tagastasid saadud materjali.

Selle päevakorrapunkti arutelule oli kutsutud ja osales ka Erasik. Koosolekul otsustati sõlmida Erasikuga vastastikune kokkulepe kohtuvaidluste lõpetamiseks. Seega Erasik osales isiklikult 30.08.2018.a. toimunud EPLÜ üldkoosolekul tema endaga seotud küsimuse arutamisel ning sai ka võimaluse tutvuda kõikide koosolekul käsitletud materjalidega. Koosolekul otsustatu tulemina sõlmiti Erasiku ja EPLÜ vahel tsiviilõiguslik kompromiss ning 04.09.2018.a. Harju Maakohus tsiviilasjas nr.2-18-5797 kinnitas sõlmitud kompromissi ja lõpetas selles tsiviilasjas menethuse. Kuna Harju Maakohtu 04.09.2018.a. määrus tsiviilasjas nr.2-18-5797 jõustus, siis sellest tulenevalt puudus EPLÜ-l edasine vajadus materjalide hoidmiseks ja need hävitati.

EPLÜ soovib veel märkida, et tema juhatuse tegutseb vabatahtlikkuse alusel ja ilma palgaliste töötajateta.

EPLÜ vastab Teie poolt esitatud küsimustele järgnevalt:

Andmekaitse Inspetsiooni küsimus nr.1: Mis põhjusel ei ole EPLÜ-l vastanud Erasiku 15.03.2019 teabenõudele, kas väljastades soovitud teave või keeldunud teabenõude täitmisest?

EPLÜ vastus: Erasik ei ole EPLÜ-le teabenõuet esitanud. 15.03.2019.a. laekus EPLÜ meilile e-kiri nimetusega teabenõue ja selgitustaotlus märkega, et allkirjastatud digitaalselt Aivar Orukask volitatud esindaja AiWil Õigusbüroo OÜ. Manus oli Erasiku poolt 07.01.2019.a. väljastatud volikiri selle kohta, et ta volitab OÜ AiWil Õigusbüroo juriste Xxxxx Xxxxxx ja

Aivar Orukask'e (edaspidi esindajad) enmast esindama. Juurde lisatud konteineris oli ainult Erasiku allkiri volituse allkirjastamise kohta, kuid dokumendil nimetusega teabenõue ja selgitustaotlus puudus igasugune allkiri, mille tõttu EPLÜ ei saanud nimetatut käsitleda ka dokumendina, mis oleks toonud endaga kaasa vastamiskohustuse.

Andmekaitse Inspetsiooni küsimus nr.2: Vaide kohasel edastati enne üldkoosolekut klubide esindajatele dokumentide pakett, mis sisaldas vaide esitaja teiste Ekaterinburgis toimuva EAOE 2018 matši osalejate fotosid ja muid vaide esitaja käitumist ja tegevust halvustava iseloomuga materjale. Milliseid dokumente nimetatud dokumentide pakett sisaldas?

EPLÜ vastus: EPLÜ ei mäleta, et nimetatud materjalid oleksid sisaldanud kellegi fotosid. Kuna seoses Harju Maakohtu 04.09.2018.a. määruse tsiviilasjas nr.2-18-5797 jõustumisega puudus edasine vajadus nende materjalide hoidmiseks ja need hävitati, siis sellest tulenevalt EPLÜ-l ei ole enam võimalik konkreetselt nimetada, milliseid dokumente nimetatud pakett sisaldas.

Andmekaitse Inspetsiooni küsimus nr.3: Kas teabenõudes soovitud dokumendid sisaldasid peale Erasiku andmete ka teiste isikute andmeid?

EPLÜ vastus: Soovitud dokumendid sisaldasid peale Erasiku nime veel ka teiste isikute nimesid.

Andmekaitse Inspetsiooni küsimus nr.4: Juhul, kui dokumentide pakett sisaldas ka teiste isikute andmeid või muud teavet, mille saamise õigust vaide esitajal ei olnud, siis miks ei väljastatud vaide esitajale dokumente osas, mis puudutas tema andmeid ning ei keeldutud ülejäänud osas dokumentide väljastamisest?

EPLÜ vastus: Erasikut käsitletavat teabenõuet EPLÜ-le esitanud ei ole.

Andmekaitse Inspetsiooni küsimus nr.5: Juhul kui EPLÜ on vaide esitaja teabenõudele siiski vastatud, siis palun edastada koopia vastusest ka inspeksioonile?

EPLÜ vastus: EPLÜ ei ole e-kirjale nimetusega „teabenõue ja selgitustaotlus“ vastanud seoses sellega, et nimetatud dokument ei olnud allkirjastatud ja sellest tulenevalt EPLÜ käsitles seda saadetist mitte kui dokumenti, vaid kui rämpsposti.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Vaide ese

Vaide kohaselt esitas vaide esitaja esindaja 15.03.2019 oma kliendi Erasiku nimelt Eesti Practical-laskmise Ühingu'le (EPLÜ) teabenõude, millega palus esitada dokumentide paketi, mida juhatuse liige Xxxxx Xxxxxx jaotas erakorralise üldkoosolekul 30.08.2018 osalejatele enne Erasiku küsimuse arutamist. Vaide esitamise ajaks 26.03.2018 ei olnud MTÜ Eesti Practical-laskmise Ühing vaide esitaja teabenõudele veel vastanud. Vaide esitaja palub inspeksioonil kohustada EPLÜ-d väljastama 15.03.2019 teabenõudega küsitud dokumentide pakett, mida juhatuse liige Xxxxx Xxxxxx jaotas erakorralise üldkoosolekul 30.08.2018 osalejatele enne Erasiku küsimuse arutamist. Seega on vaide esemeks teabenõudele vastamata jätmine.

EPLÜ teabevaldajana

EPLÜ on vastuses inspeksiooni järelepärimisele asunud seisukohale, et EPLÜ täidab seaduse alusel avalikku ülesannet üksnes practical laskesportlastele litsentside andmise osas. EPLÜ ei ole spordialaliit spordiseaduse § 4 p 3 mõttes, sest nimetatud paragrahvis seatakse definitsioonis spordialaliiduks olemise eelduseks kaks tingimust: 1) rahvusvahelise spordialaliidu liikmeks olemise ning 2) rahvusliku olümpiakomitee liikmeks olemise. EPLÜ ei

ole Eesti Olümpiakomitee liige ja seetõttu ei laiene meile spordiseaduse § 4 p 3 regulatsioon. Ka rahvuslikke practical laskmise katusorganisatsioone koondav International Practical Shooting Confederation ei ole Rahvusvahelise Olümpiakomitee liige.

Inspektsioon eeltooduga üheselt ei nõustu. Oma järelepärimises märkis inspektsioon järgmist: „Spordiseaduse § 2 sätestab, et sporti korraldavad ja edendavad riik, kohaliku omavalitsuse üksused ja spordiorganisatsioonid kogu rahva kehalise ja vaimse vormi, sportliku eluviisi, samuti noorte sportliku eneseteostuse eesmärgil. Sama seaduse § 4 punkti 3 kohaselt on spordialaliit – spordiala harrastavate spordiklubide üleriigiline ühendus, kes spordiala rahvusvahelise spordialaliidu ning rahvusliku olümpiakomitee liikmena spordiala esindab ja kellel on ainuõigus korraldada üleriigilisi meistrivõistlusi ning anda vastavaid tiitleid.

EPLÜ põhimääruse punkti 1.3 kohaselt on EPLÜ Rahvusvahelise Practical-laskmise Konföderatsiooni (edaspidi IPSC) liige ja Eesti regiooni esindaja IPSC-s, kes korraldab üleriigilisi tiitlivõistlusi ja rahvusvahelisi võistlusi ning sõlmib omaliikmetega lepinguid nende läbiviimiseks, annab tunnustuse practical-võistluste korraldamiseks Eestis (p 2.8). Samuti koostab ja kinnitab ühing practical-võistluste kalenderplaane ning kinnitab võistlustulemused vastavalt IPSC põhimõtetele, peab ja avaldab practical-laskurite edetabeleid ning komplekteerib practical-koondise, kes esindab Eesti regiooni rahvusvahelistel tiitlivõistlustel (p 2.9-2.10).“

Nõustun ELPÜ-ga siinkohal selles, et EPLÜ ei ole spordialaliit spordiseaduse § 4 p 3 mõttes. Küll aga on ELPÜ puhul tegemist spordiühendusega spordiseaduse § 4 p 4 mõistes. Nimetatud sätte kohaselt on spordiühendus – spordi spetsiifilises valdkonnas (harrastussport, tervisesport, koolisport, üliõpilassport, puudega inimeste sport, töökohasport, veteranisport jm) või piirkondlikul põhimõttel tegutsevate spordiklubide või füüsiliste isikute ühendus. Eelnimetatud sättes toodud loetelu ei ole ammendav.

Seaduse seletuskirja kohaselt *tegelevad spordi korraldamisega riik, kohaliku omavalitsuse üksused ja spordiorganisatsioonid ning seda kogu rahva kehalise ja vaimse vormisoleku, sportliku eluviisi, samuti noorte sportliku eneseteostuse eesmärgil. Seega tuuakse antud sättes välja kolm tasandit- riigi, kohaliku omavalitsuse ja eraõiguslike institutsioonide tasand. Eraõiguslike institutsioonide tasandi puhul on välja toodud erinevad spordiorganisatsioonide liigid. Peame vajalikuks seaduse tasandil välja tuua eraõiguslike spordiorganisatsioonide süsteemi, mille põhitunnuseks on vastavalt Euroopas väljakujunenud tavadele alt üles kujundatav liikmelisuse printsiip (spordiklubist rahvusliku olümpiakomiteeni).*

Eeltoodust tulenevalt on inspektsioon seisukohal, et EPLÜ on teabevaldajaks lisaks litsentside andmisele ka teabe osas, mis puudutab practical-laskmise võistluste korraldamist ja koondiste komplekteerimist, kes esindab Eestit tiitlivõistlustel.

Olenemata sellest, mis ulatuses on EPLÜ-le teabevaldajaks AvTS-i mõistes, on EPLÜ-l (kui ta on mingis osas teabevaldaja) kohustus teabenõuetele vastata. EPLÜ, jättes seaduses sätestatud tähtaja jooksul teabenõudele vastamata, on rikkunud AvTS § 18 lg-s 1 sätestatud nõuet, mille kohaselt tuleb vastata teabenõudele viie tööpäeva jooksul.

Teabenõudele vastamine

Vastuses inspektsiooni järelepärimisele on EPLÜ selgitanud järgmist: „Eraisik ei ole EPLÜ-le teabenõuet esitanud. 15.03.2019.a. laekus EPLÜ meilile e-kiri nimetusega teabenõue ja selgitustaotlus märkega, et allkirjastatud digitaalselt Aivar Orukask volitatud esindaja AiWil Õigusbüroo OÜ. Manuses oli Eraisiku poolt 07.01.2019.a. väljastatud volikiri selle kohta, et ta volitab OÜ AiWil Õigusbüroo juriste Xxxxxx Xxxxxx ja Aivar Orukask'e (edaspidi esindajad) ennast esindama. Juurde lisatud konteineris oli ainult Eraisiku allkiri volituse allkirjastamise

kohta, kuid dokumendil nimetusega teabenõue ja selgitustaotlus puudus igasugune allkiri, mille tõttu EPLÜ ei saanud nimetatut käsitleda ka dokumendina, mis oleks toonud endaga kaasa vastamiskohustuse“.

Andmekaitse Inspektsioon eeltoodud EPLÜ seisukohaga ei nõustu. AvTS § 14 lg 1 sätestab andmed, mis tuleb teabenõudes esitada. Eeltoodud sättest ei tulene, et teabenõue peab olema allkirjastatud. Sama paragrahvi lõikest 2 tulenevalt, kui isik taotleb teavet, milles sisalduvad tema või kolmandate isikute juurdepääsupiiranguga isikuandmed, tuvastab teabevaldaja teabenõudja isiku. Kui isik taotleb juurdepääsupiiranguga isikuandmeid kolmandate isikute kohta, teatab ta teabevaldajale juurdepääsu aluse ja eesmärgi. Eeltoodust tulenevalt, kui teabenõue oli allkirjastamata ehk ei olnud võimalik tuvastada, kes oli teabenõude esitajaks, oli EPLÜ-l kohustus võtta teabenõudjaga ühendust ning paluda esitada teabenõue allkirjastatult, mille kaudu isik oleks tuvastatav.

AvTS § 15 lg 2 paneb teabevaldajale kohustuse teabenõudjat igakülgsest abistada. Ka juhul, kui teabenõudjal ei ole õigust soovitud dokumente saada, ei anna seadus võimalust jätta teabenõudele vastamata. Sellisel juhul tuleb teabenõude täitmisest keelduda ja põhjendada keeldumist. Teabenõude täitmisest keeldumise alused on ära toodud AvTS §-s 23.

Isegi juhul, kui vaide esitaja pöördumist ei käsitletud teabenõudena, on isikul vastavalt Euroopa Liidu isikuandmete kaitse üldmääruse artikkel 15 lõigetele 1 ja 3 õigus saada isikuandmete töötlejatelt, sh ka eraõiguslikelt juriidilistelt isikutelt, enda kohta käivaid andmeid, kui see ei kahjusta teiste isikute õigusi ja vabadusi.

Kuigi antud juhul ei olnud vaide esitaja pöördumisele/teabenõudele vastamata jätmine õiguspärane, ei saa inspektsioon kohustada EPLÜ-d vaide esitaja teabenõuet täitma. Antud juhul nähtub EPLÜ vastusest inspektsiooni järelepärimisele, et EPLÜ-l puuduvad vaide esitaja soovitud dokumendid, kuna dokumendid on hävitatud. Eeltoodust tulenevalt pole neid ka võimalik väljastada.

HMS § 5 lg 2 kohaselt viiakse haldusmenetlus läbi eesmärgipäraselt ja efektiivselt, samuti võimalikult lihtsalt ja kiirelt, vältides üleliigseid kulutusi ja ebameeldivusi isikutele. Kuna vaide esitaja saab EPLÜ selgitustest inspektsioonile ja käesolevast vaideotsusest teada, et EPLÜ-l puuduvad teabenõudes soovitud dokumendid, siis eeltoodust tulenevalt ja proportsionaalsuse põhimõttest lähtuvalt ei tee inspektsioon EPLÜ-le ettekirjutust vastata täiendavalt vaide esitaja teabenõudele ning keelduda nõuetekohaselt teabenõude täitmisest. Seega jääb vaide rahuldamata.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
peainspektor
peadirektori volitusel